

Handbok i sekterism

Vi förknippar gärna sekter med isolerade grupper som hjärntvättar sina medlemmar. Men dessa är bara en liten andel av sekterna. Moderna sekter har snarare stor kontakt med andra grupper. Modern sekterism utvecklar effektiva metoder att skydda gruppen från inflytande från andra grupper eller enskilda som man har intensiv kontakt med.

Sekterism är en frestelse i alla grupper. Flertalet sekter idag är gissningsvis privata och offentliga företag som skapat en speciell företagsanda med hjälp av sekttekniker. Det kan vara positivt tänkande eller att skylla alla problem på de enskilda individerna. Här tar jag dock främst upp sekteristiska makttekniker inom aktivism och folkrörelser.

För bättre inlevelse utgår analysen nedan från sekterismens perspektiv.

- Säg aldrig emot de dina. Den som blir motsagd tenderar att själv säga emot. Motsägande stärker motsägande. Tystnad och bekymrade frågor är effektivare dominanstekniker. Medlemmar anar på så sätt när de säger något fel.
- Dölj konflikter bakom individer. Den som kritiserar ska få stöd för *sina* problem: *Åh, du har problem med ...*
- Lansera yttre fiender: antingen hela grupper eller enskilda personer. Dessa blir en välsignelse för att hindra konflikter inom den egna sekten.
- Undvik formella ledare, formella ledare kan avsättas, de informella är mycket svårare att avsätta.
- Skilj på byråkratin och ledarna. De synliga ledarna kan du i värsta fall behöva offra, men bakom dem finns de grå eminenserna, de ledare som aldrig syns. De grå eminenserna ska tillsammans med de lägre byråkraterna lösa och dölja konflikter innan ryktet sprider sig till andra medlemmar.
- Använd stormöten hellre än styrelser och kommittéer. Stormöten är lätta att manipulera eftersom det inte finns tillräcklig tid för dialoger eller att reda ut problem. Stormöten blir istället känslomässiga. Den med retorisk förmåga kontrollerar lätt de som har svårt att uttrycka sig eller som önskar ventilerar mer komplicerade problem. De flesta deltagarna vågar dessutom aldrig yttra sig i storgrupp.

- Angrip heretiker. När de försvarar sig bli indignerad och tala om att de inte ska förstöra upp saker och ting. Varför skapar du konflikter?
- Genom neutralitet ger du utrymme till nyfrälsta som aggressivt angriper de som inte gör rätt. Neutraliteten hindrar dig från att ingripa.
- Neutralitet innebär i slutändan att du ger ditt stöd till den segrande parten. Om det blir strider inom sekten ställ dig över dem genom att vara neutral. Då blir du en av segrarna.
- Genom att stå över konflikter kan du antyda att andra bara bråkar. Andra grupper och organisationer framstår då som jobbiga, omogna och konfliktfyllda jämfört med sektens frid.
- Lär dina sektmedlemmar att uttrycka sig så att ingen kan säga emot dem. Det mest effektiva maktspråket i moderna sekter är det subjektiva jag-språket där medlemmarna bara redovisar hur de upplever det. Det är svårt att säga emot någons upplevelse.

Ritualer och sammanhållning

- Stärk sammanhållningen genom att antingen se till att omgivningen glömmer och ignorerar er eller alternativt attackerar er.
- En sekt måste vara klok. Se till att du har en hög andel effektiva och rationella medlemmar. En sekt med stor andel intelligenta medlemmar lever längre än en sekt med bara dumma medlemmar. De smarta behövs för att bygga upp effektiv organisation såväl som heltäckande lära. Intelligenta medlemmar behövs också för att rationalisera: förklara allt som är oklart för de som ställer dumma frågor.
- Den effektive kontrolleras utmärkt i en sekt genom du ger henne eller honom avancerade och utmanande uppgifter.
- Den rationelle underordnar sig det högtstående målet genom att rationalisera det som sker i sekten. Motsägelser (bort)förklaras.
- Ritualer i de stora religionerna bygger på traditionen och riternas symbolvärde: möjlighet att omtolkas igen och igen. Riterna får ett egenvärde. Moderna sekter använder istället strategiska målrationella riter: de är till för något annat syfte. Man gör vissa handlingar för att bli lugn eller koncentrerad eller för att lära känna varandra eller för att få ett högre medvetande. Den som hindrar att syftet uppfylls fryses då automatiskt ut genom att inte bli inbjuden att delta igen.

Läran

- Läran i en modern sekt måste vara rationell på åtminstone tre sätt: systemrationell, målraktionell och värderationell.
- Med systemrationell menas här att symboler, tecken, ritualer och dogmer pekar på, och låser fast, varandra. Varje sekt består av flera cirkulära system: med bl a regler, bestraffning, dogmer, rekrytering, symboler. Systemen måste inte överensstämma men de bör stärka varandra.
- Med målraktionell menas här att medlemmarna ödmjukt reduceras till verktyg för lärans syfte: En viktig del är att rekrytera medlemmar. Två strategier för rekrytering används: förneka de orättfärdigas livsstil eller visa att du har det som kan uppfylla det som andra bara pratar om, du kan både förneka och bejaka de orättfärdiga.
- Med värderationell menas här att läran definierar det som är gott. I en sekt ska det goda vara något som pekar på framtiden eller en specifik insikt eller uppenbarelse, det goda får alltså inte vara vad som är direkt bra för människor i allmänhet. Det goda får alltså inte vara moraliskt eller kunna ifrågasättas med moraliska argument.
- Rationalitet som inte kan reduceras till kalkyler måste dock motverkas: intellektualism, dialog, diskussion behöver kontrolleras.
- Intellektualism är att se på ett annat sätt än vad som tycks självklart. Detta är ju inte så lyckat i en sekt. Bekämpa intellektualism med en kvasiintellektualism, som exempelvis paradoxmakeri. En briljant kvasiintellektualism kan omvandla alla argument och motargument till bevis för den egna sanningen.
- Dialog innebär att säga emot, att hävda olika saker. Om era sektmedlemmar går i dialog med de orättfärdiga så kan de själva låta sig övertalas. Monologer i form av redovisning av det man tror eller passivt lyssnande är mindre farligt.
- Dialoger inom sekten motverkas genom att påpeka att: Vi är ju på samma sida. Vi ska väl inte strida inbördes. Hur ska vi begära att det blir fred i världen om vi inte kan hålla sams själva. Att säga emot och kritisera ska alltså definieras som att bråka eller strida.
- Beslagta ordet dialog och se till att det istället får motbetydelsen monolog, att man bara lyssnar på varandra utan att säga emot.
- Kritik av varandra eller av de orättfärdiga öppnar upp för

argumentation och försvar. Ställ er istället över ett oharmoniskt kritiskt tänkande, de andra har inte förstått. Det är ju faktiskt så att bara de som har fått insikten har fått insikten. Det är det inte så lätt för de oupplysta att förstå.

- Kritik bekämpas genom att lyfta fram den självkritik där medlemmarna bekänner sitt misslyckande att leva upp till läran. Istället för en uppgörelse med den egna läran så stärks den.
- Självkritik mot den egna gruppen kan hindra en systemkritisk diskussion. Självkritiken ska då utformas så att man bekänner att man inte gjort tillräckligt. På så sätt stärker självkritiken den egna läran, man har svaret men har inte lyckats leva upp till det. Misslyckanden kan då få funktionen att rena den egna sekten.
- Ibland är det nödvändigt med kritik mot enskilda heretiker. Kritik av den enskilde är då till för att dölja och motverka kritik mot sekten och dess lära.
- Motsättningar i en lära hotar läran. Motsägelsefulla tankar upplöses antingen genom att räkna upp dem som helt fristående sanningar vilka kompletterar varandra, som i synkretistiska läror. Eller så mystifieras de som paradoxer, som i holistiska läror.
- Bejaka alla läror. Moderna sekter vinner vanligtvis på att bli synkretistiska.
- Den moderne sekten är antidogmatisk. Den viktigaste dogmen är att medlemmarna inte får ha några dogmer. Dogmer kan ifrågasättas därför måste de utformas antidogmatiskt så att de blir omöjliga att ifrågasätta.
- Lansera ett bit-tänkande. En bit är alltid en etta eller en nolla. Antingen är man med eller så är man inte med. I vissa sekter kan boolean-tänkande vara effektivt: svaret kan då bara vara sant eller falskt. I moderna sekter så kan det dock vara mer effektivt att trola bort sanningen bakom subjektivism: "Detta är min sanning." Subjektiva sanningar går ju inte att säga emot.
- Läran ska vara sådan att den efter ett tag uppfattas som självklar och naturlig. Samtidigt måste den erbjuda något radikalt annorlunda än det som medlemmen i sitt tidigare liv uppfattade som självklart och naturligt.

